

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél ecsőbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Főhívás

Zombor szab. kir. város választó polgáraihoz.

Tisztelt polgártársak!

Néhány nap múlva ismét ránk virrad az a komoly nap, melyen hivatalosan leszünk legszebb és legfontosabb jogunkat, az országos képviselő-választás jogát, gyakorolni.

Ezért elérkezettnek látjuk immár az időt arra, hogy városunk polgárai szokott higgadsággal fontolóra vegyék a teendőket s egyuttal nyilatkozzanak, mily álláspontot kívánnak elfoglalni maguk részéről? viszont mily irányú működést várnak bizalmuknak leendő letéteményesétől, az ország érdekében általában, városunk érdekében pedig különösen?

Hogy a nézetek tisztulását előmozdítsuk, mi alulírottak a következőkben jelezük saját álláspontunkat.

Zombor városa már hosszabb időtől fogva — egyetlen egy országgyűlési ciklust kivéve — mindig az ország egyik vagy másik ellenzéki árnnyalathoz tartozó képviselőt választott és az illetén eljárás annak idején az alulírottak közül is többen tevékenyen előmozdították.

Ebbeli elhatározásukban a város választó polgárainak többségét, köztük számos alulírottat is, azon föltevés vezérelte, hogy úgy az ország bajainak orvoslása, mint kivált napról-napra hanyatló városunk érdekeinek erélyes védelme és hatékony előmozdítása, csak oly képviselőtől remélhető, aki nem tartozik a kormányt alkotó párthoz, tehát a kormány iránt nincs elfogulva, és ennek folytán korlátlan nyíltsággal tárhatja fel előtte úgy az ország általános, mint városunk különös bajait és a kormányt ezeknek gyógyítására szüntelenül sarkalni s így méltányos köz- és magánérdekeinket hasznosan szolgálja fogja.

A következők azonban megmutatta, hogy ezen feltevés téves volt. Mert az országgyűlésen szereplő ellenzéki pártok — és kebelükben a mi eddigi képviselőnk is — a helyett, hogy hivatásukhoz képest a kormányt ellenőrizték, országos és helyi bajainkra figyelmeztették, neki az orvoslás módja iránt közhasznú javaslatokat tettek, üdvös intézkedéseikhez segédkezet nyújtottak volna: szem elől tévesztve hivatásukat, főleg a kormány, nevezetesen annak feje ellen igaztalan, szenvedélyes támadásokat intéztek, az ország javának munkálására való időt az ő céltalan megbuktatására fordították, és így az ország dolgán semmit sem lendítettek, sőt akadékoskodásukkal még a kormány közhasznú igyekezeteit is csak bénították.

Ily félszeg helyzetbe jutva, a mi eddigi képviselőnk — akiknek jóakarátát különben kétségbe nem vonjuk — szintén úsztak az árral, szintén növelték a mindenáron való ellenzékeskedők seregét; és így sem az ország, amál kevésbé városunk érdekében gyümöleshező sikereket kivívni nem tudtak.

Ezen szomorú tapasztalat érlelte meg bennünk azon indokolt meggyőződést, hogy mint honpolgárok, az ország bajainak orvoslása szempontjából, mint e város lakosai pedig, mindinkább hanyatló városunk érdekeinek felkaroltatása céljából, immár oly férfira bizzuk képviseltetésünket, aki szakítva az eddigi eredménytelen ellenzékesiséggel, kész támogatni a jelenlegi kormányt, mely a fennálló nehéz viszonyok között erős kézzel, önfeláldozó kitartással vezérli az ország hajóját s melytől országos és helyi bajainknak javítását legbiztosabban várhatjuk.

Ily meggyőződésben lévén, felkérjük mindazon tisztelt polgártársainkat, akik főntebb megokolt nézeteinket osztják, szíveskedjenek szóval és tettel arra működni, hogy Zombor sz. kir. városa jövőre oly képviselőt küldjön az országgyűlésre, aki úgy a törvényhozásnál, mint az elvokonság folytán vele karöltve működő kormánynál, a mi városunk érdekében eredményeket kivívni akar és tud is egyszersmind.

Hogy ezen közcölt részletesebben is megbeszélhessük, felkérjük nézettársainkat, hogy folyó hó 11-én délelőtt 11 órakor a „Vadászkürt” szálló nagytér-
 mében tartandó választási értekezletre megjelenni szíveskedjenek.

Ezen értekezleten fog a párt megalakulása, továbbá jelöltjének felléptetése megejtetni; itt fognak egységes eljárásra tömörülni vallás- és nemzetiség különbsége nélkül mindazon polgárok, akik ezen családi tűzhelyünknek magában foglaló s ezért előttünk első sorban kedves város jövő felvirágoztatásának útját-módját már is felismerték és ezen magasztos célért a siker eszközeit megragadni s minden egyéb melléktekinteteket mellőzni elég lelkesek és önzetlenek.

Kelt Zomborban, 1887. évi ápril hó 3-án.

Dr. Alföldy Gedeon, Athanazkovic György, Ambrozovics Gyula, Ajdukovits Józsa, Andráskó Alajos, Alparacz Petar, Antunics József, Anisits Iván, Barthal József, Blumenthal János, Blumenthal Lajos, Bálits Mátyás, Bikár Lázár, Bittermann Nándor, Buday József, Bácsér János, Bugarszki Miklós, Brück Adolf, Bandobranszki Trifun, Belyanszki Péter, Belyanszki Szima, Belyanszki Filip, Barak István, Budimesevits Gábor, Budimesevits István, Beretits Iván, ifj. Bikár Vazul, Brkits Ignat, Ballun György, Bogisits Gergely, ifj. Bosnyák József, Bosnyák Antal, Bosnyák Péter, Buják Pál, Blagojevits Dusan, Bandobranszki Gyuka, Bandobranszki Koszta, Bogisits Sztipan, Bogisits Xavér, Bosnyák Dávid id., Bosnyák Fülöp (Pilya), Bosnyák Sándor, Bosnyák Tóbiás ifj., Czigits Paresetits Ferenc, Czigits Paresetits Francika, Czigits (Paresetits) Jozip, dr. Csihás Benő, Czeller János, dr. Czvetkovits Péter, Csónits Gyuka, Csónits Nitya, Czirfusz Ferenc, Cselyuszkó József, Cselyuszkó Ádám, Csarsch Sándor, Czár András, Csókás Flórián, Czarev Iván, Dalmay József, Dzsinitits Antal id., Dzsinitits Antal ifj., Dzsinitits Péter, Dorotits András, Dzsinitits József, Dusanits Alexa, Dusanits Ráda Manojlov, Dedity Lázár, Darázi Antal, Dorotits Mátyás Joszin, Dampfinger Antal, Engel Adolf, Eremitits Bogolyub, Eibach István, Esztergamy Károly, Fernbach Bálint, Fejér Gyula, Ferencsevits Mita, Falcione Lőrinc, Falcione Gusztáv, Falcione Nándor, Fratrists Iván, Firány János, Frey Imre, Franczl Mór, Firány György, Gergurov Teodor, Gergurov Sztevan, Gergurov Milan, Gottlieb Márton, Gerlich János, Gräff Vince, Gvozden Vászta, Gradinat Ráda, Gradinat Márkó, Gradinat Koszta, Grosz Sámuel, Geresch János, Glaszovits József, Haméder Károly, Husvéth István, Heindlhofer Róbert, Huber Ignác, Harpf József, Heller József, Huber Antal, Horváth Gyula, Horetsits Goretits Iliá, Ilkits Száva, Ilkits Iliá, Ivkovits Vászta, Jakobtsits Mihály, Jankovits Antal, Jankovits Józsa, Józits Matkó, Józits Antal, Józits Gyula, Józity Neckó, Józity Jovan Szimün, Jakobb Lajos, Konyovits János, Konyovits István, Konyovits Pál, Konyovits Szima, Konyovits Laza, Konyovits Iliá, Karnász István, Kirchknopf Mihály, Kulits József, Kovatsits Jenő, Kovatsits Sztevan, Kreininger Péter, Kaich Lajos, Kapetanovits Gyóka, Krpezs Maxim, Karality Lázár, Kuriák Lázár, Kalmár Ádám, Kalmár Pál, Kuntits Sztipan, Lallosevits Jakab, Lallosevits Miklós, Lallosevits Uros, Loogó Simon, Loogó József, Lang Flórián, Lugumerszki Miklós, Lugumerszki Platon, Lallosevits Filip, Lugumerszki Tanaszia, Lukits József, dr. Margalits Ede, Metz János, Masirevits György, Müller Vilmos, Másits Novák, Monirovits Vladimir, Monirovits János, Mihelits Péter, Mrakovits Ferenc, Martinovits János, Metz Mihály, Malesevits Miklós, Másits Riszta, Masirevits Koszta, Miloszavlyevits Sztevan, Miity Kuzman, Meicher Balázs, Mérei István, dr. Molnár István Lajos, Maglits Sztevan, Miity Pája, Maximovits Szilárd, Masirevits Sztójkó, Masirevits Sztevan, Masirevits Gyura, Milla Antal, Milla Márton, Moits Sándor, Manojlovits Milos, Maglity Tima, Mattarits Márkó, Mattarits Sztipan, Mattarits Xavér, Mayer Károly, Naszatsits Dragojlo, Nikolits György, Odry János, Ogrizovits Mita, Obus-

kovits Józsa, Obuskovits Filip, Obuskovits Tosa, Pekánovits András, Pekánovits Gyuka, Puskás Ágoston, Paresetits József, Paresetits Gergely, Paresetits Antal, Paresetits Mihály, Popovits Dusan, dr. Popovits István, Pekár Mátyás, Platzer János, Pratzner Nándor, Poeskay Sándor, Prokopovits Sztevan, Pávkov Nikola, Plávsits Petar Lazarov, Popovits Sebő, Plávsits Iszák, Pelagity Radanov Ackó, Peity Milos Velovlyev, Peity Dávid, Paresetits Grga, Reitter Nándor, Roheim Károly, Rasztovszki János, Rottfinger Jakab, Rákin Jovan, Rácits Száva, Rácits Milos, Rácits Bogoszav, Rácits Maxim, Rácits Bérity Pávó, Relity Márkó, Relity Jovan, Relity Sztevan, Relity Sztánkó, Relity Toma, Relity Trifun, Richter Ferenc, Radisevits Sándor, Remlinger Ignác, Raics Grga, Radanov Vászta, Radanov Ráda, Radojevits Koszta, Rados Márkó, Raics Ferenc, Sztrilich Gyula, Sztrilich Iván, Sztrilich Lázár, Sztrilich Mihály, Schmausz Endre, Sztójsits Pája, Sztójsits Nikola, Schäffner József, Stebler Lajos, Stebler Antal, Stebler József, Stebler Béla, dr. Spitzer Mór, Spitzer Bernát, Szalay Károly, Sztricssevits Milos, Sztricssevits Vászta, Sztricssevits Leszia, Sztricssevits Novák, Sztolisits Antal, Sztolisits Gáspár, dr. Schuller Simon, Szilágyi Mór, Sztrilich Zsigmond, Szimendits Sándor, Szimendits Száva, Szimendits Szima, Szimendits Lázár, Szauerborn Károly, Szalay Ferenc, Sebő Mihály, Szabó János, Sztternagy Sándor, Szecsujszki Zsvikó, Szecsujszki Néca, Szekulits Péra, Saresanskí Mita, Szukfüll Miklós, Schmur István, Szeiffert Ferenc, Tarczay Mór, Torma József, Tanurdsits Sztójan, Terzits Lázár, Tuczakovits Novák, Tuczakovits Milos, Treuer Fábán, Trutzl Béla, Tallos István, Tunner Nándor, Thurszky Jenő, Thum Vince, Thurszky János, Tauscher József, Umstädter István, Ugri Mihály, Weidinger Zsigmond, Weidinger Sándor, Vértesi Károly, Vukicsevits Péter, Vukicsevits István, Vukicsevits Gyura, Vukicsevits Uros, Vukicsevits Sztevan, Vározy Károly, Vározy Tivadar, Veszelovszky Péter, Vuits Étó, Vuits György, Vukadinovits Sztánkó, Vukadinovits Száva, Vukadinovits Jovan, Vujkovity Danjan, Valter Nándor, Veszelovszky Ferenc, Wagemann Simon, Vitkovits József, dr. Vadas Kálmán, Wogenberger Fülöp, Wenczel Antal, Zsivánovits Samu, Zsuffa Vince, Zsuffa András, Zsvikovits Dimitrie, Zimmermann Gyula, Zitzmann Mihály, Zurkovits Uros, Zurkovits Sztevan, Zurkovits Lázár, Zsuljevits Mihály.

Tanuljunk.

A petrovozellői segélyegylet mult év szeptember 15. körül politikai jogainak gyakorlására a községi képviselőbe egy meghatalmazottat választott, ugyanazon év október 1-sői közgyűlésen határozatilag kimondta a segélyegylet teljes és végleges feloszlását. Ezen törvényes határozata az egyletnek be lett jelentve, úgy az újvidéki törvényszéknek, mint az adóhivatal és a község eljárásságának, minek következtében a mult évi állami adójának negyedik részletét már nem fizette.

Az 1887. év legtöbb adót fizetők névjegyzékébe, amely 1886. december havában lett össze állítva, a segélyegylet meghatalmazottja nem lett felvéve, mit is Bács-Bodrogh vármegye alispánjához megfellebbeztek, ahol is az határozatott, hogy a segélyegylet meghatalmazottja a virilisták lajstromába felveendő. Az alispán ezen határozata ellen felfolyamodás lett benyújtva a törvényhatóság közigazgatási bizottságához, amely az alispáni határozatot helyben hagyta. Indok „mert egy felszámolás alatt levő intézet jogiszemélynek tekintendő.”

Az 1875-ik magyar ker. törvény kereskedelmi társaságnak tekinti a közkereseti-betét-részvénytársaságot és szövetkezeteket. A kereskedelmi társaságok egyik faja, a betéti társaság, amely Petrovozellón segélyegylet emén állt fön. Ugyanezen törvény a betéti társaság feloszlására azokat az intézkedéseket állapítja meg, amelyek a közkereseti társaságnál állanak fön. Valamint tehát a közkereseti társaság úgy a betéti társaság is „eo ipso teljesen feloszlottnak tekintendő, ha a tagok kölcsönösen megegyeznek a feloszlásban” (1. dr. Apáthi kereskedelmi jogának 78. §. 4-ik pont.)

A közigazgatási bizottság azt mondja, hogy a felszámolás alatt álló intézet jogiszemélynek tekintendő. Kérdezzük csak meg Apáthit, hogy mi is tulajdonképen az a felszámolás. „A felszámolás bíróságon kívüli felosztási eljárás, melyet a törvény mint a vég kiegyenlítés egy nemét állít fel. Ebből világosan kitaníthat, hogy a felszámolás a már feloszlott társaságot fön nem éleszti, mivel a felszámolási eljárás nem képezi azon módozatot,

amely szerint egy teljesen fölösleges kereskedelmi társaság újra megalakulhat, hanem csak egyik módja a végkielégítésnek.

Talán az vezetete felre a közigazgatási bizottság különben mindig helyes ítéletét, hogy a ker. törvény azt mondja: „A felszámolási eljárás sajátja abban áll, hogy a társaság, dacára a felszámolásnak, a felszámolás tartama alatt fenállónak vélelmeztek.” Ennek megértésére szolgáljon dr. Apáthi ker. jogának 83. §., amely így szól: „A felszámolt társaság, miként említettük, a felszámolás eljából továbbra is fenállónak vélelmeztek.”

Eddig egész Magyarországon egyetlenegy személy — akár fizikai, akár jogi — sem volt, akinek jogai igen, de kötelezettségei nincsenek; de most megszületett az új nemes Petrovoscziellón, mert ugyanis a múlt év utolsó negyedében adót nem fizetett és nagyon természetesen, hogy ezen évben sem fizetett és ezt a m. kir. adóhivatal is törvénytelennek ismertette el; de a képviselő testületben bejött a meghatalmazottja, mint virilis, ezen címen pedig csak úgy juthat be valaki, ha a megelőző évben fizette a szükséges mennyiségű állami adót. Az ide vonatkozó törvény azt mondja, hogy elegendő, ha valaki háromnegyed évig fizeti csak az adót; mert ilyen értelmezés mellett elég volna tényleg az évig adófizetőnek lennie. Azt hiszem, dr. Apáthi István egyetemi tanár, akadémiai tag, aki a kereskedelmi törvényi készítője, elegendő tekintély.

Jelen év március 20-án a felszámolás is megszünt, arra vagyok kíváncsi, hogy a petrovoscziellói volt segélyegylet, — amely helyett már 1886. év október 11. óta a petrovoscziellói Hitelegylet részvénytársaság áll fenn — meghatalmazottja fogja ezután itt gyakorolni a felsőbb határozat folytán privilegium gyanánt kapott jogát.

Dr. Tripolszky János.

E cikk egész eszmemenetéből kitűnik, hogy: ha a szóban forgó segélyegylet az 1886-ik év utolsó negyedére is lefizette volna adóját, akkor ezen egyetnek a községi képviselőtestületben való szereplése ellen nem is emeltett volna óvást.

Ennélfogva, ha sikerül kimutatni, hogy a negyedik évnegyedre járó adó be fizetése nem ok, a különben kidukáló virilis jog elvesztésére: akkor az illető fellebbezők bátran megnyugodhatnak a közigazgatási bizottság döntésében.

Már pedig azon körülmény, hogy a petrovoscziellói segélyegylet az 1886-ik év negyedik negyedére adót nem fizetett, nem szolgálhat okul arra, hogy 1887-ben a községi képviselőtestület mint virilista, megbízottja útján ne szerepelhessen. Mert ahhoz, hogy a kivett adót valaki fizette, vagy sem, a virilisták névjegyzékét végérvényesen hitelesítő hatóságnak semmi köze. A hatóság azon alapon, hogy 1886-ra a segélyegyleti elnök 580 frt 3 kr. viselő állami adót mutatott ki, az egyetlet a virilisták közé iktatta, annál inkább, mert a jogok gyakorlásának alapja az adókimutatás, tekintet nélkül arra, hány részletben, avagy egészben vagy részben fizeti vagy nem fizeti az illető. Ez a jog megállapításakor annyira mellékes körülmény, hogy ha valakire a virilistákra képesítő adójogérvényesen kirovatott és ő időközben török megy, azért mégis gyakorolja még egy éven keresztül virilisi jogát. A megvétel is van minden évben virilista, akinek már az inge sem az övé.

A közigazgatási bizottság tehát az ő döntésében ezen oldalt nem is érintette, mert semmi köze hozzá: hogy valaki a rá kirótt adót mily részletekben fizeti, vagy egyáltalán nem fizeti. Azt, hogy a felszámoló pénzügyintézet jogi személy, maga a felszólaló is elismerte. Így tehát már most világos, hogy a petrovoscziellói segélyegylet képviselője, dacára hogy azon egyet nem megszünt, 1887-re még mindig jogérvényesen virilista. Más szóval: mindezekből folyólag a felszólalónak, a cikk címét kivéve, nincs igazsága. (A szerk.)

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA”
X. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvnyomtatásos vállalkozásánál küldendők.

Hírek.

Tisztelgés. Kállay Albert újonnan kinevezett szabadkai ideiglenes főispánnal a napokban Szabadkáról 7 tagú köldöttség tisztelgett. Kállay igen szívvelyesen fogadta a köldöttséget s megbeszélte vele a beigtatás ügyét; délután 1 órákor pedig díszebédet adott a Tisza-szállóban, a melyre a szegedi notabilitások köréből is többen hivatalosak voltak. Az ünnepélyes beiktatás f. hó 12-én megvégezte.

Parcesetich Félix főispán Baján. Baján a múlt héten kétszáz terítékű disztrakomát rendeztek. Parcesetich Félix újvidéki főispán tiszteletére, ki tudvalevőleg Baja város főispáni teendőinek vezetésével bízott meg. A lakomán jelen volt a város intelligenciája s Latinovics Gábor a város országgyűlési képviselője, kit a jelenlévők egyhangú lelkesedéssel ellették, mint a kerület jövője képviselőjét. Latinovics Gábor lendületes beszédében köszönte meg a város előkelőségeinek ez alkalommal is nyilvánult bizalmát.

Képviselő-választási mozgalom. A kul-pini választó kerületből, nagyobb számú köldöttség jelent meg Rohonyi Gyula újvidéki ügyvédnél, s fölajánlotta neki a jelöltséget, melyet Rohonyi, — ki a szabad- elvű párt híve — el is fogadta. Az újvidéki szerb lapok annál is inkább ajánlják Rohonyi megválasztását, mert a jelölt jól beszél szerbül is.

Képviselő-választási értekezlet tartanak a rigyei kerület szabadelvű párti hívek f. hó 11-én Rigyein.

Kinevezés. Dr. Sztrilich Antal, zombori földnök, a 12. dicsőítés ezredhez tartalékos főorvosnak kinevezett.

Meghívás. A Bácsvármegyei történelmi társaság f. 1887. évi április 7-én esütörtökön d. u. 3 órákor a megyeház jobboldali kistermében felolvasó választmányi ülést tart.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Niedermayer Gyula újvidéki állami ipar- és közép-kereskedelmi iskolai tanárt és Patek Béla újvidéki állami ipar- és közép-kereskedelmi iskolai rendes tanítót jelen állásukra végleg megerősítette.

Kettős öngyilkosság. Újvidéken Gyenes Ilka, kétes hírű, 26 éves menyecske, azon való bánatában, hogy kedvese megesalta, arzenikkal megmérgezte magát. Ezt szeretője, Ugrénies István, 24 éves halászegény annyira szivére vette, hogy Gyenes Ilka tetete után, ő is megmérgezte magát.

Az országos vöröskereszt bajai fiókja a napokban tartotta meg tisztújító ülését. Megválasztottak: elnökké: Jankovich Aurél, volt főispán; társelnökké: Radány Gyuláné és Weidinger Salamonné; alelnökké: dr. Ivanovics Pál.

Szerb nemzetiségi választók gyűlése. Az újvidéki szerb ellenzéki lapok felhívják a szerb ajku választókat, hogy minél számosabban vegyenek részt a Szent-Tamásán április hó 19-én (a szerb husvétüi ünnepek harmad napján) tartandó nagy választói gyűlésen, melyen a szerbek a jövő választásokról, s egyáltalán a szerbek jelenlegi helyzetéről (mely a szerb ellenzéki sajtó szerint a legnyomorúságosabb és legszomorítóbb) fognak tanácskozni. — Ugy a „Zasztava” mint a „Branik”, a szerbek tömeges látogatására számítanak; az utóbb nevezett lap különösen hangsúlyozza, hogy a szerbek nemcsak el vannak nyomva, hanem egymás közt is szét vannak forgácsolva. A szent-tamási gyűlés végrehajtó bizottságának elnöke Gavanszki István, alelnöke Vezily Mihutin.

Halálos kimenetelű szóváltás. Csávoyn új. Veinber Ferenc és Schwemlein Pál odaváló lakosok valami esekélyesen összeházaszkodtak, aminek az lett a vége, hogy Veinber társát úgy helyben hagyta, hogy az még az nap kiadta lelkét. A tettest elfogták.

Járványok meggyékben. Rigyein, Dautován, Vaskuton, Szántován és Baracsán a kanyaró és a vörheny pusztít. A nevezett községekben az iskolák határozatlan időre becsukattak.

Névváltoztatások. Baján Wachs Mór postasegéd-tiszt vezetéknévét „Vedres”-re; Zorád Antal ó-becsei illetőségű ugyanottani lakos saját, úgy Teréz, Rozália, Julianna és Béla nevű kiskorú gyermekeit vezetéknévét „Hajnal”-ra változtatta.

Halálozás. Dobrojevits János sándori g. kel. plébános f. hó 1-én 81 éves korában elhunyt.

Égő gözmalom. Bikityen Albert Vencel és társainak tulajdonát képező gözmalom a napokban kigyuladván, összes felszerelésével együtt elégett. A tűz valószínűleg felgyújtás folytán tört ki.

Eljegyzés. Bíró Ödön Jenő, Bíró Antal szabadkai nyug. törvényszéki elnök fia, Eszéken jegyben jár Raith Melanie kisaszonnyal.

Választás. Újvidéken a reform. egyházközség kurátorává Szekeres Balint választott meg egyhangulag.

Öngyilkosság. Baján Koteschel (Novák) János ács a napokban, ágyában fekvé, „Isten aljon meg fiaim!” szavakkal ismeretlen okból szíven lötte magát. Özvegyet és 3 árva hagyott hátra.

A zombori első betegsegélyező és temetkezési egyetlet 1887. évi április hó 11-én azaz husvétüi más napján tartandó zászló szentelési ünnepélyének menet- és sorrendje. 1. A zászlószentelési ünnepély reggelén 1/8 órákor gyülekezett az egyetlet helyiségében, (Fehér galamb vendéglő). 2. Öszeggyűlésközén, 8 órákor indulás a zászlóért, Stebler Lajos egyetlet elnök urhoz. 3. Az elnöktől a zászló átvételén, a menet zenezőval indul a zászlóanyához özv. Jokschmann szül. Schaffner Anna öngyilkosságához. 4. A rendező bizottság az egyetlet elnökkel az élen felkeri a zászlóanyát és a nála egybegyűlt koszorúleányokat a menet követésére. 5. A menet megindul a róm. kath. templomba a 9 órai misére. 6. Mise után a zászló nagyságos és főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános ur által beszenteltetik és az egyetlet céljáról beszéd tartatik. 7. Mise végével a menet a beszentelt zászlóval, zenezőval visszakiseri a zászlóanyát és a koszorúleányokat a zászlóanya lakására, hol is nekik farságukért köszönet mondatik. 8. A zászlóanyától a menet vissza megy az elnökhöz, hol a zászló ideiglenesen elhelyeztetik. 9. Az elnöktől a menet visszavonul az egyetlet helyiségébe, honnan azután szétoszlal. 10. Este 8 órákor az „Elefánt szálloda” termében táncal egybekötött társas-vaesora leend, melyhez egy teríték ára a zenét is beleértve 1 frt 20 kr, melyre az ivartóknál úgy mint az egyetlet helyiségében nem egyetlet tagok is beiratkozhatnak. Zomborban 1887. március 30-án A rendezőség.

Idők jele. Az újvidéki „Nase Doba” című szerb lapot, az ellenzéki szerb sajtó szerint, politikai magartása miatt, három szerb olvasó-egyletből zárták ki, az újvidéki; zentai és mitrovi szerb kaszinóból.

Értesítés. A hitelegyleti választmány ezentul üléseit minden szerdán délelőtt 10 órákor fogja megtartani, ennél fogva hitelegyleti váltók esakis szerdán 9 óráig lesznek benyújthatók. Zombor, 1887. március 23. A zombori takarékpénztár igazgatósága.

A nagyhét. A zombori róm. kath. templomban a nagyhétüi szertartások a következő rendben fognak megtartani.

Szerdán délután 4 órákor gyász-zsolozsma Jeremiás siralmaival s a „Miserere.”

Csütörtökön reggel 9 órákor nagymise közölközéssel; délután mint szerdán.

Nagypénteken reggel 8 órákor német prédikáció, mely után közvetlenül tartatik az előszentelt mise a passióval és keresztimádással; mire a Szentség a szent sírhoz vitetik, ezután bunyevác sz. beszéd. Délután 3 órákor magyar szent beszéd, melynek végével processió vezettetik a Kalváriához, honnét a templomba visszatérve énekeltek a Jeremiás siralma és a „Miserere.” Esti 7 órákor a szent sírnál ima és ének, mire a Szentség körmenetileg a sekrestyébe vitetik.

Nagyszombaton reggel 6 órákor körmenetileg szentségkítétel. — 8 órákor zászlószentelés, a husvétüi gyertya megáldása dícsérekkel, azután a profeciák, keresztük szentelés, és minden szentek litániája, mire a

feltámadási nagymise következik. — Az ünnepélyes feltámadási körmenet esti 1/7 órákor tartatik meg.

Husvétüi vasárnapján reggel a 7 órai csendes mise után az étek megáldása; 8 órákor kis mise és német szent beszéd; 9 órákor csendes mise, utána bunyevác szent beszéd; 10 órákor ünnepélyes nagy mise, délután 3 órákor vespernye.

Hétfőn a nagymise 10 óra helyett 9 órákor tartatik, mellyel kapcsolatosan magyar alkalmi szent beszéd kíséretében felszenteltetik a zombori első betegsegélyező és temetkezési egyetlet zászlója.

A nagyheti lamentációk sorrendje: szerdán I. Anthé Thim Flóra, II. Staudacher József, III. özv. Bratveacszy Titusz, esütörtökön I. Fejér Eulália, II. Sörös Antal, III. Lovich Aranka, pénteken I. Vojnies Izabella, II. Városy László, II. Tessényi Vilma, Orgonál: Berger Antal.

Egyházvédelmségi ülés. Tartott esütörtökön, március 31-én a következő tárgysorozattal: 1. Az építőválasztmány jelentést tesz Prokopp György és társa kérvényéről és az elemi fiúiskolának végleges felülvizsgálásáról. Vállalkozó javára megállapított 43025 frt 95 kr, ebből még jár neki 3066 frt 50 kr. Ezen összeg 125 frt líjával, mely a szolgálakásba kenencére s kútra visszatartatik, ezennel kiutalványoztatott. Ezen összeg a megindított lefoglalásokra tekintettel, bírói letétbe helyeztetett. A késedelmi kamatra vonatkozó ügy, mint jogtalan, sőt tulkapó, elutasított. 2. Az építészeti választmány a nőzárda udvara mikénti feltöltése tárgyában javaslatot tesz. A zárda udvara szakértőleg lejtmezteteni s a feltöltésre kellő költségteljesítésű föld egységárakon vállalkozóknak fog kiadatni. Prokopp meszesgödrei az ő terhére fognak behányatni. 3. A zárda és leányiskola felszerelő kiutalványozása iránt javaslatot tesz. Butorokért 1581 frt 55 kr, padokért 1205 frt 60 kr. összeg az iskolai pénztárból utalványoztatik. És miután vállalkozó az 1886. okt. 16-ra elkészítteni kötelezett kályhákat még mind a maig nem állította be, özege utasítatik, hogy legrövidebb idő alatt pótolja a hiányt, különben az ő rovására fog teljesíteni. 4. Pártos Gyula műépítész benutatója a nőzárda alkalmazandó fűvegfestészeti színvázlatos ablakokról szóló költségvetését. A kápolna-utcai homlokorsóra illő kettős ablak és az oltár fölötti kőablak 200 frtba, a lépcsőházba kellő két oldalablak 100—100 frtba, a közép főablak 320 frtba fog kerülni. E költségek fedezését illetőleg a kápolna ablakok költségeinek fedezésére a helybeli jótékony Magyar Nőegylet, a lépcsőház egyik oldalablakára — ígérte szerint — Pártos Gyula műépítész, a másikára az egyházvédelmségi, a középső a kálocsai érsekség emérével díszített „Lajos” főablak költségeinek viselésére, ő emenciája, ez zárda fejedelmi bőkezűsége alapítójá határozatokat fölkéretni. 5. Az 1886. évről szóló iskola alapelvi számadások. Számvizsgálatra kiadott az azal hogy Kaloosára felülvizsgálatra leszen fölterjesztendő.

A zombori első betegsegélyező és temetkezési egyetlet 1887. február 28-ig szóló zárszámadása 3236 frt 59 kr bevételt, 1713 frt 75 kr kiadást, 1522 frt 84 kr fölösleget mutat. Aláírva: Stebler Lajos s. k. elnök, Kuzmics Lajos s. k. egyetlet jegyző és könyvelő, Török Károly s. k. pénztárnok, Széchényi Antal s. k. ellenőr, Szluka Ferenc s. k. ellenőr. Hogy ezen kimutatásban a „bevétel- és kiadások” minden tételében helyeseknek találattak, ezennel bizonyítatik. Bagó Károly s. k., Muzsik Antal s. k., Szuppek Sándor s. k.

Öngyilkosság. Újvidéken Knezevits-Lisman Tamás péksegéd Balogh Verka képleány miatti bolond szerelmében, szíven lötte magát; de szerencséjére részeg volt s így hibásan talált.

Magas vendégei voltak városunknak, illetőleg a főispán urnak br. Podmaniczky Frigyes ó-kauzaisi kerületi orsz. képviselő és Pejasevich János gróf személyében. A vendégek kíséretében több országos képviselő és megyei ismerősök is jelen volt, és vendégszerető baráti körben töltvén el egy rövid napot, hétfőn mindnyájan eltávoztak.

Gyászkeretben jelent meg a Zasztava 41-ik száma, mert egyik főmunkatársa, Nanics Lázár, az államellenes üzelmek miatt háromszor megfenyített szerb agitátor, 34 éves korában Versecen elhunyt.

A hegyesi emlékszóbor építő bizottsága ma, kedden, a helyszínen ülést tart, melynek főpontja lesz a beküldött pályatervek közül választani.

Kéjutazások Budapestre. A husvétüi ünnepek alkalmából f. évi április hó 9-én a m. kir. államasutak központi hálózatának összes állomásairól (kivéve a budapest—lórinai, budapest—horti, budapest—tápiogörgeyi és budapest—szabadszállási vonalrészek állomásait) Budapest állomásra 50% al mérsékelt II. és III. oszt. személyvonatu menettérti, illetőleg díjmentes visszautazásra jogosító közönséges menetjegyek fognak kiadatni. Ezen menettérti jegyek f. évi április hó 9-én valamennyi személyszállító vonathoz — a gyors- és express-vonatok kivételével, valamint az ugyanazon napon a végállomásokról induló, de Budapestre csak április 10-én a reggeli órákban érkező személy-, vegyes- és omnibus-vonatokhoz adatuak ki. A visszautazás bármely személyszállító vonattal — a gyors- és keleti express-vonatok kivételével — bezárólag április 18-ig történhetik. A miskolc—füleki, bánréve—dobsinai és feled—tiszolci szárnyvonalak állomásain kiadandó menettérti jegyek visszautazás alkalmával a hatvan—rúskolai utárrányon át is érvényesek. Gyermekekre nézve következő kedvezmények engedélyeztetnek: Két 10 éven aluli gyermek számára az illető kocsiszállóra szóló egész jegy váltandó. — Egy ily gyermek a II. osztályban egy egész III. osztályú jeggyel utazhatik. A III. kocsis osztályban egy gyermek felnöthet kísérelével együtt egy egész II. oszt. menetjegy váltása mellett utazhatik. Podgyász-szabadsúly nem engedélyeztetik. Budapest, 1887. március hóban. Az igazgatóság.

Bácsújfalun jegyzővé egyhangulag, nagy lelkesedéssel Plachy Dániel ottani volt helyettes jegyző választott meg.

Adakozás. Az újverhási pártf. algymnasium új iskolaépület költségeinek fedezéséhez újabban járultak: (15-ik közlés.) Újverhásról: Jakab András, Becker Pál és Frigyes, egyenkint 5 frtot = 15 frt; Nonnenmacher Jakab, Kirst Frigyes, Bröder Márk, Nonnenmacher Keresztély, Jakob Dávid 3—3 frtot = 15 frt. Nonnenmacher Henrik, Érsek növérek, Róhrig Gáspár és Fülöp, Róhrig Keresztély, Polakovits Jakab 2—2 frtot = 12 forint. Weimann Henrich, Engisch Vilmos és

György, Sch. András (Besz. Péter, Arnold Rumpf Károly, Miklós, Heckl frtot = 19 frt, Kellernos áll. v. k. káplán Halaskecz Antal 10 frt, O. Verbás Hegyes 5 frt, 25 frt, Nagy pénztár 36 frt, takarékpénztár frt, Dech János birtokos Kupid. 2 frt 50 frt, lesben kimut. (Folytatjuk.)

Várna 1886. év lek. továbbá év folyamán székzházépítés 1886. évre számany április találatok s 19-ig a megy. közsémlére.

Szép erdőt ültetett

Válasz mekkertészet zott Kabden

A „M között Gromsovai kerület és elterjűt

Qui naszolja, hogy emezte egyetből. E ugyanezen hamiskás let. Vagy mindent fel

A k lek port következő munka és k hó 25-én 44 utóbbi időb hatóságok é lik szerződ részvénytárszerek stb.

„Hivat alból léssel adtak rozmányok mentesen k ban nem t neknek, ne anyagi hsz magánérdekszolgálati sok, részvé soknak esa munkál fog nek leheto annak kim lalkoztat, v nek beval ságtól évi l los haszná tek. Miért összes ható gánfelekhez közszolgálatból, köz egyeb oly magánérde megjegyzes esetleg. La szerü portó 10 krral k val címzett az illető k hez küldő közszolgá inkább ne nyossága maga utoz hogy a k borítékban neki díjme boríték alá be, mely a jegyzést al hogy min „portomen követ el. tetik. — előadottak trányos k Budapeste lyett Luká

Ár lica 1384

Tü Halász Ag

Do miniszteri ségek lak dohányter szolgálatt melyet az tóttak be tar száma mesét tar minthogy pénzügy dohányko heti; min

György, Schneider Jakab, Graf Péter, Nonnenmacher András (Beskán), Brüll Filöp, Scheer Kornél, Pfeiffer Péter, Arnold Renárd, Stetzenbach Jakab és János, Rumpf Károly, Krautwurst Miklós, Jakab Vilmos, Pfeiffer Miklós, Heck Henrik, Rumpf Jakab, Diener János 1—1 frtot = 19 frt; Schneider Dani, 50 kr, Fejes György 5 frt, Kellermann Miklós és Henrik 4 frt, Lackner János áll. v. főnök Kisszállás 2 frt, Székér Pál r. kath. káplán Halas 2 frt, Hodossy Gyula Halas 2 frt, Prokecz Antal Topolya 2 frt, Debreceni takarékpénztár 10 frt, Ó-Verbászi haladókör 40 frt, Balasy E. h. kanonok Hegyes 5 frt, Magy. központi takarékpénztár Budapest 25 frt, Nagykörösi népbank 5 frt, Újverbászi takarékpénztár 36 frt, Popper L. Mór Szeged 5 frt, Bulkeszi-takarékpénztár 5 frt, Rapp Jakab igazgató Bulkesz 2 frt, Dech Jakab Bulkesz 50 kr, Szemző Mátyás, nagybirtokos Kulpin 5 frt, Mendege Bálint, János és István id. 2 frt 50 kr. — Összesen: 219 frt 50 kr. A mult közlésben kimutatott összegekkel együtt 4557 frt 68 kr. (Folytatjuk.) Az elnökség.

Vármegyei számadások. Az államkincstár-ból 1886. évben nyert javadalmazás és egyéb bevételek, továbbá a megyebeli községek által ugyan az 1886. év folyamán befizetett közmunkaváltásdíjak, megyei székházépítési és betegápolási járulékok felhasználásáról 1886. évre szerkesztett számadások az állandó választmány ápril 2-iki ülésén megvizsgáltatván, helyeseknek találtattak s 15 napon át, azaz folyó évi ápril hó 5-től 19-ig a megyei palota nagytermében betekintés végett közszemlére kiteendők lesznek.

Szép példa. Kis-Kőr községe egy holdas epererdőt ültetett a selymter tenyésztés előmozdítására.

Választás. Kiss Irén, helybeli okleveles gyermeknevelő, a kulai óvodától Marosvásárhelyre távozott Kabdebó Mari k. a. helyére, megválasztott.

A „Magyar Szalon” áprilisi füzeté a többek között Gromon Dezső honvédelmi államtitkár és tovarisovai kerületi országos képviselő jól sikerült arcképét és életrajzát közli.

Qui pro quo. A szomszéd lap szerkesztője panasolja, hogy őt a megyei gazdasági egyesület rosszul cimezte egy meghívón, s ezért nyomban ki is lépett az egyesületből. Hát az ő hitsorsosai mit szóljanak, midőn ugyanezen lap másik oldalán az ő új mozgalmuknak e hamiskás címet adja: „Zsidó-magyar kultúra egyesülete.” Vagy magunknak mindent megbocsájtsunk, másnak mindent félrovnak?

A közszolgálati ügyben küldött levelek portomentessége. A belügyminiszterium, a következő körrendeletet boesította ki: A m. kir. közmunka és közlekedésügyi miniszter urnak f. évi február hó 25-én 4470. szám alatt hoztam intézett átirata szerint utóbbi időben többször előfordult azon eset, hogy közhatalóságok és hivatalok magánleveleknek, különösen a velük szerződéses viszonyban álló üzlettulajdonosnak vagy részvénytársaságnak, nyomtatványok, könyvek, irodai szerek stb. cikkekre megrendelésre vonatkozó leveleket „Hivatalból közszolgálati ügyben portomentes” megjelöléssel adtak postára, melyek ez alapon a fenálló határozmányoknak megfelelőleg a postahivatalok által díjmentesen kezeltettek. Ily tárgyban küldött levelek azonban nem tekinthetők közszolgálati ügyben keletkezetteknek, mert a megrendelésekből az üzlettulajdonosnak anyagi haszna lévén, azok az illető szállítási vállalkozó magánérdekeit képezik. Hatóságok és hivatalok „közszolgálati ügyben portomentes” jelzéssel, üzlettulajdonosok, részvénytársaságok, vállalkozóknak, vagy magánosoknak csak oly leveleket küldhetnek, melyek tartalmuknál fogva közérdeklő ügyeket képeznek. — Ilyenek lehetnek, ha valamely hatóság az illetőt felszólítja annak kimutatására, hogy üzletében hány embert foglalkoztat, vagy ha valamely vállalkozótól évi jövedelmének bevallása, avagy valamely nyomdai részvénytársaságtól évi kiadmányainak statisztikai kimutatása hivatalos használatra beküldtetik és az ezekhez hasonló esetek. Miért is felhívni kívántam a törvényhatóságokat, hogy összes hatósági közgeit megfelelően utasítsa, hogy magánlevelekhez küldendő hivatalos levelek közül csak a közszolgálat érdekében keletkezetteknek lássák el „Hivatalból, közszolgálati ügyben portomentes” megjelöléssel, egyéb oly hivatalos levelekre pedig, melyek a címzett magánérdekeiben küldetnek „Hivatalból portoköteles” megjelölést alkalmazzanak, mely utóbbi levelek pótdíj, esetleg, ha ajánlván adatnak fel, ajánlási díj nélkül egyszerű portóval, 20 gr. súlyig 5 kr., azonfelül 250 grm-ig 10 krral fognak megrovatni, mely kézbesítés alkalmával címzettől szedetik be. Egyszersmind elrendelem, hogy az illető közegek a közszolgálat érdekében magánlevelekhez küldött hivatalos levelek borítékára, a „Hivatalból közszolgálati ügyben portomentes” megjelölést annyival inkább ne mulasszák el kitenni, mert e megjelölés hiányossága vagy elhagyása a levél megdíjazását vonja maga után s ha címzett a portót nem fizeti le, állítván, hogy a levél tartalmánál fogva portomentes és ezt a borítékban lévő irattal beigazolja, ugy a levél tartalmára neki díjmentesen kiadatik, az esedékes portó pedig a boríték alapján azon hatóságtól vagy közegetől hajtatik be, mely a portomentes kezeléshez megkívántott megjelölést alkalmazni elmulasztotta. Végül tekintettel arra, hogy mindaz, a ki portoköteles levelet illetéktelenül „portomentes” megjelöléssel ad postára, csempészettel követ el, mely a fennálló törvények értelmében büntetettek, — a törvényhatóság alantás közegei, a fentebb előadottak meg nem tartásából reájuk háromollható hátrányos következményekre figyelmeztetendők lesznek. Budapest, 1887. évi március hó 7-én a miniszter helyett Lukács György államtitkár.

Arverés lesz ápril 24-én Ó-Futtakon Szimics Mica 1384 fitra b. ingatlanaira.

Tűz. Nemes-Militiesen tegnap délelőtt 11 órakor Halász Ágoston háza ismeretlen okból kigyuladt és elégett.

Dohánytermelők figyelmébe. A pénzügyminiszteriumnak tudomására jutott, hogy az egyes községek lakói a lelkésznek párber címén, más községek dohánytermelői pedig a mezei eszösznek eszöszber fejében szolgáltattak 1—2 esomó vagy zsinór-leveles dohányt, melyet az illetők esetleg saját természetükkel együtt szállítottak be a dohánybevéltő hivatalhoz. Minthogy a kincstár számára a dohánytermelési engedélyt nyero egész termését tartozik beszállítani a dohánybevéltő hivatalhoz; minthogy továbbá a kivitelre termelő egyén dohányát a pénzügy igazgatóság beleegyezése nélkül olyannak, aki dohánykereskedési engedéllyel nem bír, át nem engedheti; minthogy végül a termelők által kiadott dohányt

csak az igazolási okmányban megnevezettek használhatják fel és azt másoknak át nem engedhetik: a pénzügyminiszterium egy körrendeletében kimondta, hogy a dohánytermelők a lelkészeknek párber, a mezei eszösznek pedig eszöszber címén dohányt át nem engedhetnek.

Gazdasági egyleti választmányi ülés.

Elnök üdvözlö a jelenlevőket (Szemző Gyula, Milassevits János, Vukiesevits Péter, dr. Sztojkovits Péter, Traub József, dr. Molnár István Lajos, Jakobsits Mihály pénztáros, Rombay Dezső titkár), sajnálja, hogy a pénztárvizsgáló bizottság elnöke nem jelent meg, s így a tavali pénzeredmény véglegesen nem konstatalható.

Új tagok jelentkeztek 37-en, 117 frt évi befizetéssel. Egy alapító (Schlagetter Gyula 100 frttal).

Az adai gazdasági iskolába szölv ösztöndíj Varró Antal moholyi illetőségű tanulóknak szavaztatik oda.

Egyesületünk tárgyalásra a következő kérdéseket küldte be a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek végrehajtó bizottságához: A vidéki gazdaköröknek programm és munkakör lenne megállapítandó. A kérdés főlvetetett s Kodolányi Antal lesz a kérdés előadója. A közgyűlés május 10-én lesz. Az egyesület képviselőjére Szemző Gyula ur fölkéretik, Rombay Dezső titkár pedig 40 frt általánnyal kiküldetik.

Mokry Istvánnak a topolyai szántás versenyen bemutatott kézi kapáló ekéje ajánlatik.

A ményvizsgálat megciktetvén, 294 mén találtott tenyésztésre alkalmasnak s tenyészigazolványt kapott.

Traub J. megjegyzi, hogy így a kancaállomány kielégítve nem lesz; tehát ezenül, ha selejtesebb fedező anyaggal is, az egész kancaállomány ellátandó lesz. A jövőben tehát a bizottságoknak azon eljárás fog ajánlatni, hogy az állami méneket az ellátandó kancák mennyiségére szerint osszak el s a magán méneket is e szempontból képesítsék.

A palánkai kiállítási bizottság megküldi programját, mely kiállítás június 5-től, június 17-ig fog tartani. Az egyeslet lapjában a kiállítás erkölcsi támogatása megígertetik.

Az 1886-ra szölv számadások. Bevétel 5273 frt 21 kr. Kiadás 3997 frt 27 kr. Fölösleg 1275 frt 94 kr. Tehát az ügykezelés folyó költségén kívül gyümölcsöző befektetésre csak 939 frt 63 kr. ment ki; névszerint, a lapra 500 frt, nyomdára 72 frt 90 kr., a topolyai ekeversenyre 187 frt 76 kr., lódíjazásra 28 frt 96 kr., adai iskolára 150 frt. Összes befizetett alapítványi tőke 8900 frt. Az egyeslet összes vagyona 16456 frt 99 kr.

Előirányzat 1887-re. Bevétel 4500 frt. Kiadás 2355 frt. Maradna készpénz 2245 frt.

Berényi Lajos volt pénztárnok 40 frt 42 krral adós, a zárszámadási bizottság ezen hátralékot terhére az ő önkézi adataival kitüntette s megállapította, de ő ismételt felszólításra sem válaszolt. A választmány kiméli szeretné őt attól, hogy sikkasztás miatt kelljen ellene bünpert indítani; ha azonban 8 nap alatt sem fizetne ez utolsó felszólításra, akkor ügye ügyvédnek fog átadatni.

Rombay Dezső egyeslet titkár kérvényt nyújt be remuneráció iránt. Neki 100 frtot a választmány hajlandó megadni, ha az év végén a pénzügyi helyzet megengedi s az ő buzgalma megérdemli.

Konyovits István zombori gör. kel. néptanító s az itteni gör. kel. tanítóképző intézet gazdasági-kertészeti oktatója, bemutatja Dzierzon rendszerű méhkasát. E méhkas részletes leírása itt következik:

A kas két részből áll; alsó része négyszögletes, 40 cm. magas, szakajtószerűleg alkotott üreget képez, melyet 15 eméteres ivszerű kúpföld takar. Ezen ürbe egyenközién, 2 cm. közfállal 8 darab bolhives mézráma van beállítva, melyeket közepén egy fa-közfal választ két részre. A rámak felső részén 10—15 cm. széles műsejt van bele erősítve, hogy a méhek azon a munkát könnyebben folytathassák. A rámak a fölnyitott kaptárban a felnyitással szemben állnak s egyenkint könnyű szerrel kiemelhetők, esetleg ide-amosda mozgathatók.

Ezen kasnak tökélye, illetőleg haladási irányzata abban nyilvánul, hogy külső köpönyege — a deszkafaltól előnyösen különbözöleg — nyáron hűvös, télen meleg. Amellett könnyen ide-tova mozgatható, áthelyezhető s csinos külsejű, esetleg szobába állítható. Ha árat tudnók és azt elfogadhatónak jelezhetnók; nagyon sok tekintet szólna ezen új szerkezetnek általános ajánlása mellett. Azonban így, beszerzési forrás és ár nélkül, az ajánlat egyelőre a praktikus sokszorosítás könnyűségének bebizonyításától tétetik függövé.

Visszhang a „Magyar alföldről” című cikre.

A megyénket és annak viszonyait alaposan ismerő, kiténő tollú író, Grosschmid Gábor ur, a Bácska f. évi 19. számában „A magyar alföldről” című cikkében szépen levezetett fejtegetéseivel azon konkluzióra jutott, hogy megyénkben a magyar nyelv terjesztését nem asszimiláció okozza. És fejtegetésében a többek között ezeket mondja: Az asszimiláció ritka eset, igaz, a szerbek fogynak, de ennek, fájdalom, nem az asszimiláció, de a németek szorgalma és gyarapodása az oka. Ez azon passzus, melyre nézve saját individualis véleményemnek nyilvánítást adni ohajtok, és melyre nézve szerény, a tapasztalatból merített észrevételeimet megtenni el nem hallgathatom.

Ha a szerbek nem asszimilálódnak, — ami szerintem nem áll, és amit eikkem fonalán tehetőségem és tapasztalataimhoz képest kifejténi és bebizonyítani igyekszni fogok, — annak oka nem abban keresendő, hogy a németek szorgalma őket kiszorítja, hanem a vallás-különbségben, értem ezek alatt a g. k. szerbeket; mert azt mélyen tisztelt Grosschmid ur is nagyon bölesen tudni fogja, hogy a bunyevácok és sokacok is szerb eredetűek illetve jelenleg is szerbek, amit a napnál fényesebben bizonyítanak a nyelvazonosság, népszokásaik, viseletük és népdalaik, de amit leginkább bizonyít maga a történelem is, csakhogy kath. szerbek. És mit tapasztalunk? vajjon azok nem asszimilálódnak-e, vajjon azok kivétel nélkül nem vallják-e magokat magyaroknak? Addig talán nem, míg a subát hordják, de amint a rokot magukra vették, illetve amint az intelligencia sorába lépnek, a kath. bunyók és sokacok azonnal olyan magyarokká lesznek, mint akármelyik tiszta született magyar. És ennek oka miben keresendő, ha nem a vallásgyenlőségben? hiszen a bunyevác anyja is csak ugy beszél, mint a szerb, az ő szokásai is olyanok, mint a szerb, és mégis mily könnyen lett magyarrá, azért, mert a vallásgyenlőség őt ebben nem akadályozta. És mindamellett, hogy a tulajdonképeni szerbeket a valláskülönbség erős vártala választja el a magyaroktól, legyenek azok akár r. k., akár reformátusok, mégis, nem hogy ritkán, hanem igenis, tekintve esekély számukat, aránylag nagyon is asszimilálódnak.

Mert hát tulajdonképen mi is az az asszimiláció? egybeolvadás, beolvadás. Hát nem olvadt-e be az a szerb a magyarba, aki vegyes házasságban él, legyen annak asszonya akár a róm. kath., akár a reformált vallások bármelyikén? Mert hát az asszimiláció is lehet kétféle, vagyis magyarosítottik a család anélkül, hogy a családfo religióját változtatta volna, és ez fel asszimiláció; vagy asszimiláltatik teljesen, ha a családfo a nő vallását veszi fel.

Akár az egyik, akár a másik esetben az asszimiláció tényleg fogantatba lép, és a magyar nyelv a család nyelve lesz.

Erre nézve hozhatnók fel akár száz más példát, de nem akarok tovább menni, hanem a magam családfaját veszem, pedig hát felemlithetném a többek között a komáromi vagy egri szerbeket. Ezek g. keletiek, de azért egy szót sem tudnak szerbül, és ha az ember nemzetiségük után tudakozódik, büszkén vallják magukat magyaroknak, sőt az egriek most nem régebben annyira mentek magyarságukkal, hogy a Karlócán székelő felettes hatóságoktól azt kérelmezték, hogy egyházi ügyekben magyarul levelezhessenek, illetve, hogy a kongresszusi választmányhoz magyar nyelven szerkesztett megkereséseket nyújthassanak be. — Hát ez nem asszimiláció?

Ami áll a most felhozott helyekre nézve, ugyanez áll a mi anyamegyénkbe is, amit igazol a többek között amint fennebb mondtam, a saját családom is. Atyám nővére kalvinistához ment férjhez, n anyám nővére r. kath. magyarhoz. Az egyiknek neve Papp, a másiké Alföldi, e mellett még mind a kettő nemes magyar család sarja volt. És mit gondol mélyen tisztelt Grosschmid ur, ezeknek gyermekei nem lettek-e magyarok? ezek családjá nem asszimiláltattak-e? dehogynem, nagyon is, pedig hát ott függött a férj szejtje mellett az asszony védszejtje is, és dacára ennek, a Papp családnak egyetlen tagja sem — melyből kettő Baján még most is él — nem tudott és nem is tud szerbül, sőt rokonaim lévén, nekem is magyarul kellett velök érintkezni; hát ez nem asszimiláció? Csakhogy itt is a valláskülönbség volt a gát, hogy az asszimiláció nem lett teljes, mert a család a g. k. vallás tanaiban neveltetett. És ez ugy hiszem elég világos, magyar volt a vezetéknev, magyarul beszélt a család, de a valláskülönbség gát volt a teljes beolvadásra.

Ugyanez áll a másik vegyes házasságban élő családra is. Hogy ismét tovább ne menjek, felhozom a magamét. Ha, mélyen tisztelt Grosschmid ur, az én szerény hajlékomba belépne, nem fogna mást, mint magyar beszédet hallani, de azért észre venné, hogy az én védszejtem szépen egymás mellett összefér a Mater dolorosa-val. Nos hát ez ismét mit bizonyít? Nem-e azt, hogy a fiatal sarj, idővel teljesen asszimiláltatik, mert az mindenki előtt ismert dolog, hogy a vegyes házasságból kikérült gyermekek, dacára, hogy más vallásnak, mégis inkább magyaroknak mint szerbeknek vallják magukat, noha a szerbekben nagyon is ébren van a nemzeti önérzet. És ez minek tulajdonítandó, ha nem a nyelv-ismeretnek és azon szellemi szupremáciának, mellyel hazánkban a magyarok a többi nemzetiségek felett bírnak.

A mint tehát kifejtém, a valláskülönbség az oka, hogy az asszimiláció azonnal nem teljes, de idővel azzá válik, és így a szerbek megyénkben inkább azért fogynak, mert napról-napra több a vegyes házasság, sem hogy a németek által kiszorítatának, és ez áll annál inkább, mert van megyénkben olyan vidék is — milyen például a Tiszamente — a hol németet nem is láttak, és a szerbség mégis fogy. Fogy pedig azért, mert itt is nagyon gyakori a vegyes házasság, már pedig legnagyobb hazánki, Kossuth Lajos is egyik a magyar nemzethez intézett nyilt levelében azt mondotta: hogy a magyar nyelv terjesztésére és az asszimilációra legjobb mód a vegyes házasság.

Popovics Jenő.

Bandi betyár.

Bandi betyár bánatosan
Úl fakó lován;
Arra gondol: mért bánt véle
Sorsa mostohán?

Mért is látta azt a kis lányt,
Mért is látta ő?
Nem kéne most bűnhödni
Mint gonosztevő . . .

S így hiába, nélküle már
Elte mit sem ér;
Épp olyan az, mint ősszel a
Lehullt falevél!

Az útszéli csárda előtt
Mégáll a fakó;
Az ajtonál szép asszony áll,
Fehér mint a hó.

„Bandi lellem! szép szerelmem!
Régen várom már!
Forduljon be . . . öreg uram
A vásáron jár!”

„Nem lehet ez, szöke asszony!
— Még ma Zomborban.
Saját magam ügyeiben
Fontos dolgom van! . . .”

„Doroszlótól nagy Zomborig
Messez még az ut;
Este léssen, öreg este,
Mire oda jut.

Maradjon itt éjszakán át
Bánatos legény:
Ha borom nem, — oh akkor majd
Felvidítom én! . . ."

„Nem vidíthat már engem föl
Többé semmi sem;
Nem többé a tüzes borod,
De még magad sem!

. . . Elmegyek én messze innen —
Többé soh'se látsz . . .
Nagy Zombornak közepében
All a megyeház:

Egyenesen oda tartok . . .
S egy-két nap után
Azt hallod majd, hogy száradok
Az akasztófán! —

Szabadska Gyula.

Naptár. Április.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár
5 Kedd	Vince	Vince	24 Zakariás
6 Szer.	Sixtus p.	Irenáus	25 Gy. o. B. A.
7 Csüt.	Nagyestört.	Nagyestört.	26 Gábor
8 Pént.	Nagy-péntek	Nagy-péntek	27 Matrina

Felolvasó szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
La tulajdonos és kiadó: BITTERMANN NANDOR

HIRDETÉSEK.

146. sz.
1886.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a palánkai kir. járásbíró 1606 p. 1886. számú végzése által a tovarisovai I-ső önszegélyző egyesület végrehajtatójává, Proties István, Proties Tanasztia és Sartyanszki Igazé tovarisovai lakosok ellen 105 frt tőke, ennek 1884. évi november hó 30. napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 80 frt 19 kr perköltés követelesei erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felügyelt és 1540 frt 07 kr-ra becsült lovak, kocsik, kender, széna, gabona és borokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 744/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Tovarisován alperesek lakásán leendő eszközökre 1887. évi április hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1887. évi március hó 31. napján.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

Ket kazal, melyben 200 kocsii jó széna

van, egészben vagy ölszámra is eladó. Az ára: Sztankovits Lázár sztapari szállításán meg tudható. 3—3

810. és 848. szám.
1887.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a hód-sági kir. járásbíró 750 és 3742 p. 1886. számú végzése által özr Palancsán Mijóné és Simon István pivnicai lakosok javára Czernyanszki Vlada és társai pivnicai lakosok ellen 250 frt és 147 frt tőke, ezek kamatai és eddig összesen 109 frt 80 kr perköltés követelesei erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felügyelt és 312 frtra becsült 6 drb ló, 3 kocsii és 6 lóra való szerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 810 és 848/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pivnicán leendő eszközökre 1887-ik évi április hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hód-sághon, 1887. évi április hó 1-én.

Gruda Károly,
kir. bir. kiküldött

Hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok által ezennel közzé tettik, miszerint vagyonbuktott Stein Sámuel fia ó-verbázi cég csődválasztmányának f. évi március 29-én 14. sz. a. kelt határozata folytán ajánlati tárgyalás útján eladatnak:

1-ör. A tömeg javára összeirt és 8745 frt 99 kr-ra becsült vegyeskereskedés. Megjegyzetjük azonban, itt ezen becsértékből az időközben bírói felhatalmazás alapján szabad kézből történt eladásból befolyt összeg már levonott.

2-ör. Egy Garret-féle 5566. számú 4 lóerejű gőzcséplőgép; egy 4 lóerejű lócséplőgép; egy sorvetőgép; egy Schutleworth-féle vetőgép; egy 6 lóerejű Máté-féle gőzmozdony; egy Marschall-féle 8 lóerejű gőzmozdony és cséplő mindenemű ehhez tartozó segédszerkezetekkel; egy Garret-féle 6 lóerejű gőzmozdony és cséplő, mindentféle segédszerkezetekkel; egy Ramson-féle álló motor (2 lóerejű) és egy Koczó Pál-féle cséplőgép minden segédszerkezetekkel, melyek összesen bíróság 6090 frtra vannak becsülve.

A zárt írásbeli ajánlatokhoz, melyek külön a vegyeskereskedésre és külön a gépekre adandók, a kitüntetett becsérték 10%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénz fejében becsatolandó és az ajánlatok f. évi április hó 12-ig alulírt tömeggondnokhoz benyújtandók. Az ajánlattevők ajánlataiknak a csődválasztmányi el- vagy el nem fogadásáról f. évi április 15-ike után a tömeggondnoknál nyerhetnek értesítést és ugyanitt köteles a vevő a teljes vételár f. évi május hó 1-ig készpénzben lefizetni. Ha a vevő fizetési kötelezettségének pontosan eleget nem tenne, úgy letett bánatpénzét a csődtömeg javára elveszti és a csődválasztmány az eladott tárgyak felett szabad rendelkezési jogot nyer.

A vevő a megvett csődtömeget csak a vételár teljes lefizetése után veheti birtokába és a vétel után járó illetéket egyedül ő fizeti. Ajánlattevő ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy az árverési feltételeket ismeri, és hogy azoknak magát aláveti. A csődtömeget alulírott tömeggondnoknál betekinthető és ugyanitt bővebb felvilágosítás is szerezhető.

Zomborban, 1887. évi március hóban.

Dr. Schuller Simon

ügyvéd,

mint vbuktott Stein Sámuel fia cég tömeggondnoka.

T. c.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy bevásárlási utazásomból Bécsből hazatérve, raktáromon legnagyobb választékban a legújabb bécsi, berlini és párizsi divat szerint

női jaquette-ok, köpenyek és mantill-ok találhatók.

Gyors és pontos szolgálat által oda fogok törekedni, hogy nagyrabecsült vevőim bizalmát megnyerjem.

Bátorkodom tudomásul adni, hogy

üzlethelyiségem

csak a TÁRCAY-féle házban van, és hogy igen tisztelt vevőimnek csak magam szolgállok és adok el.

Együttal ajánlom uri és gyermekcipő-, nyakkendő-, esernyő- és fehérmű-raktáromat a legjutányosabb árak mellett.

KAUFMAN S. utódja

csakis Tárcay-féle házban.

Haszonbérleti hirdetés.

Alsó-Roglatica pusztán levő Vojnits Izabella, Mór, Máté és Pista közös tulajdonát képező 540 katasztrális hold föld, 1 magtár, 1 ökoristálló, 1 lóistálló és 2 eselédházzal Zomborban a vármegyeházánál ifju Vojnits Pista aljegyző úrnál 1887-ik évi április hó 12-én d. e. 10 órakor 3 esetleg 6 évre nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe fog adni. Kikiáltási ár 8000 frt évi bérösszeg. Feltételek meg tudhatók Vojnits Máté szolgabirónál Almáson és ifju Vojnits Pista aljegyzőnél Zomborban.

Kelt Bács-Almáson, 1887. március hó 25-én.

3—3

Vojnits Máté.

500. szám.

1887.

Pályázat.

Karavukova községében egy a kataszteri munkálatban teljesen jártas egyénre 2—3 óra szükség lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen munkálat elkészítésére vállalkozni óhajtanak, miszerint személyesen alulírotthoz forduljanak.

Fizetése havonként 40 forint.

Megjegyzetjük, hogy az illető jó magaviselet és szorgalomnak kifejtése mellett továbbra is nyerhet alkalmazást.

Karavukován, 1887. március hó 25-én.

Rumbach Mihály,

3—3

jegyző.

Helyiség-változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, miszerint

nőiszabó-műhelyemet

f. évi április 1-én a főutcába, Falcione Nándor ur házába, I. emelet, tettem át.

Több éven át szerzett tapasztalataim által sikerült jeles munkaeökre tenni szert, miből kifolyólag azon kellemes helyzetben vagyok, hogy olcsó munkaár mellett igen jó munkákkal szolgálhatok.

Együttal tudatom a n. é. közönséggel, hogy mérsékelt díj mellett a szabászatban alapos oktatást adok; továbbá, hogy olcsó árakon derék-min-takkal mérték szerint is szolgállok.

Vidéki megrendeléseket lelkiismeretesen fogadatosítok. Legújabb szövetekből, ugyszintén a hozzávalókból bérmentve küldök mintákat, azoknak méterenkénti, ugy teljes öltözetek árának pontos megjelölése mellett. Hy vidéki megrendeléseknél kérek egy jól testhez álló derekat és a szoknya hosszúságát.

Mindennemű divatlapok francia és angol különlegességei mindenkor megtekinthetők nálam.

Számos megrendelést várva, maradtam

mely tisztelettel

Sohr Sándor,

nőiszabó.

2—2

Gyógyszerész gyakornok kerestetik.

Lux Mihály gyógyszerész ur Sztanisieson, egy jó házból való ifjut, ki legalább 5—6 gymn. osztályt végzett, gyakornoknak elfogad. — A nála meg tudható feltételek igen előnyösek. 6—3

144 szám

b. v. 1887.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a palánkai kir. járásbíró 35/kp. 1886. sz. végzése által a tovarisovai I-ső önszegélyző egyesület végrehajtatójává Mitovanov Pávó tovarisovai lakos ellen 40 frt tőke, ennek 1885. évi október hó 25. napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 29 frt 78 kr perköltés követelesei erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felügyelt és 862 frt 50 kr-ra becsült gabona, ló, kocsii, lószerszám és hor-dókból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 35/kp. 1886. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nemet-Palánka község-házánál leendő eszközökre 1887. évi április hó 6. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Palánkán, 1887. évi március hó 26-án.

Haba István,
kir. bir. végrehajtó.

1298. sz.

k. ig. 1887.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye zsabylai szolgabirói járás területén a kéményseprői ipar gyakorlása tekintetéből XXXIII. kerületbe osztott Gyurgyevó és Zsabylva községekben a kéményseprői állás, mellyel 480 frt évi fizetés van egybekötve, leköszönés folytán újból betöltendő.

Kik ezen munkakerületet elnyerni szándékoznak, felhivatnak, miszerint az 1920. kgy. 1885. sz. a. alkotott megyei szabályrendelet I. §-a a nagyméltóságu földmívelés ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által 1884. évi augusztus hó 26-án 39266. sz. a. kiadott általános rendelet 1—3 §-ai értelmében felszerelt kérvényeiket alulírott szolgabiróságnál folyó évi április hó 28-ig benyújtani ne késsenek.

Zsabylván, 1887. évi április hó 1-én.

Főszolgabró hiv. távol.

Horvath György,

szolgabiró.

3—1